

Bijlage 1.

Een greep uit de **VOET**en voor de 3de graad waaraan je met **Vertederdingen** kunt werken.
(Deze lijst is niet exhaustief)

Gezondheidseducatie

6 De leerlingen gaan gepast om met vreugde, verlies en rouw en leren uit hun ervaringen.

8 De leerlingen participeren aan het gezondheids- en veiligheidsbeleid op school en in hun omgeving.

Opvattingen leren leren

3 De leerlingen kunnen diverse informatiebronnen en -kanalen kritisch selecteren en raadplegen met het oog op te bereiken doelen.

4 De leerlingen kunnen zelfstandig informatie kritisch analyseren en synthetiseren.

15 De leerlingen kunnen communiceren over hun eigen interesses, capaciteiten en waarden.

Sociale vaardigheden

2 De leerlingen benoemen en duiden hun emoties, uiten deze gepast en herkennen en duiden andermans emoties.

4 De leerlingen communiceren doelgericht en brengen de eigen gevoelens en gedachten tot uiting.

6 De leerlingen helpen mee aan het formuleren en realiseren van groepsdoelstellingen indien de opdrachten in groep uitgewerkt worden.

8 De leerlingen streven naar evenwicht tussen eigen wensen, verlangens en belevingen, en het groepsbelang.

10 De leerlingen engageren zich om een eigen verantwoordelijkheid op te nemen.

12 De leerlingen zien het belang van gevoelens en lichaamstaal.

Opvoeding tot burgerzin

9 De leerlingen kunnen informatie verzamelen over de maatschappelijke opdracht, het aanbod en de werking van maatschappelijke diensten en instellingen en van specifieke hulp- en informatiediensten voor jongeren.

11 De leerlingen kunnen aangeven hoe zij op deze diensten of instellingen een beroep kunnen doen en waar ze met eventuele klachten, meldingen of aanbevelingen terecht kunnen.

Muzisch-creatieve vorming

1 De leerlingen staan open voor diverse muzisch-creatieve uitingen.

2 De leerlingen ervaren muzisch-creatieve uitingen als een verrijkende inspiratie om te functioneren in de eigen leefwereld en zich te kunnen inleven in die van anderen.

3 De leerlingen kunnen bij eigen muzisch-creatieve uitingen waarden en gevoelens betrekken.

Milieueducatie

1 De leerlingen kunnen beschikbare communicatiekanalen en milieueducatieve netwerken aanwenden bij milieu-initiatieven en -projecten.

2 De leerlingen kunnen het normenverleggend en grensoverschrijdend karakter van milieuvervuiling bij productie en verbruik illustreren (leerlingen maken een levenscyclusanalyse van een bepaald product, op basis van opgezochte gegevens).

3 De leerlingen zijn bereid de milieureglementering toe te passen. (bv. regelgeving opzoeken)

4 De leerlingen hebben bij het kopen van goederen en verbruiken van diensten oog voor nieuwe milieuvriendelijke alternatieven of kleinschalige initiatieven in het kader van een duurzame ontwikkeling.

5 De leerlingen zijn bereid actief deel te nemen aan het maatschappelijk debat over natuur- en milieubeleving.

Bijlage 2.

Leerplan SO Nederlands 3de graad ASO - KSO - TSO

Eindtermen 3de graad ASO - KSO - TSO

Luisteren

6 De leerlingen zijn bereid om:

- een onbevooroordeelde luisterhouding aan te nemen
- het beluisterde te toetsen aan eigen kennis en inzichten.

Spreeken / gesprekken voeren

9 De leerlingen kunnen op beoordelend niveau aan een onbekend publiek

- standpunten / meningen of oplossingen voor problemen uiteenzetten en motiveren in een gedachtewisseling, discussie ...
- gevoelens in een gepast register uitdrukken en persoonlijke ervaringen presenteren

10 ... argumenten herkennen en aanbrengen.

Lezen

18 De leerlingen zijn bereid om:

- te lezen
- lezend informatie te verzamelen over een bepaald onderwerp
- hun persoonlijk oordeel over bepaalde teksten te formuleren, in vraag te stellen en eventueel te herzien.

Schrijven

22 De leerlingen zijn bereid om:

- te schrijven
- schriftelijk informatie te verstrekken.

Literatuur

23 De leerlingen kunnen vanuit een tekstervarende en tekstbestuderende manier van lezen vormelijke en inhoudelijke elementen herkennen.

24 De leerlingen kunnen hun tekstkeuze toelichten, over hun leeservaringen spreken.

25 De leerlingen kunnen informatie over literaire teksten verzamelen en gebruiken. Ze maken hierbij gebruik van informatiekanalen zoals: bibliotheek, kranten en tijdschriften, radio- en tv-programma's, internet en cd-rom.

27 De leerlingen zijn bereid om:

- literaire teksten te lezen
- over hun eigen leeservaring met anderen te spreken en erover te schrijven
- hun leeservaring in maatschappelijke context(en) te plaatsen.